

Daudzveidīgā Gauja

Gauja ir Latvijas skaistākā upe un ir vienīgā no Latvijas lielajām upēm, kas savu tecējumu sāk un beidz Latvijā. Tās garums ir 460km. Gaujas senieleja sākusi veidoties pirms 370-300 miljoniem gadu, devona periodā. Šajā laikā ļoti lēni ir radušies skaistie smilšakmeņi Gaujas un tās pieteku krastos. Pēdējā lielākā pārveide senielejā bijusi pirms 12-13 tūkstošiem gadu, kad ledājam atkāpjoties, tā kušanas ūdeņu sanesumi izveidoja pašreizējo senieleju.

Gauja salīdzinoši strauji maina gultni un veido daudz līkumus (meandrus), tā pēdējo 100-150 gadu laikā daudzviet ir ievērojami mainījusies – izzudušas, no jauna radušās lielākas un mazākas salas, mainījušās pieteku ieteku vietas, izveidojušās vecupes, gultne vietām iztaisnojusies u.tml. Vecupju ūdeņi ir silti un stāvoši, tādēļ šeit ir labvēlīga vide zivju mazuļu attīstībai. Vecupes baro un ļauj izaudzināt mazus meža pīļus, tādēļ šeit ir labvēlīga vide zivju mazuļu attīstībai. Vecupes baro un ļauj izaudzināt mazus meža pīļus, tādēļ šeit ir labvēlīga vide zivju mazuļu attīstībai. Vecupes baro un ļauj izaudzināt mazus meža pīļus, tādēļ šeit ir labvēlīga vide zivju mazuļu attīstībai.

Gaujas līkumos, uz sērēm, īpaši seklākās vietās, veidojas dūņainās sēres, kas ir vērtīgs biotops, kur barojas un uzturas dažādi ūdeņu putni – upes tārtiņš, upes tilbīte, cekulpīle, krīklis, priekšķe, lielā gaura, meža pīle, gaigala un ormanītis. Gaujas krastos ligzdo krastu čurkste, bezdelīga, zivju dzenītis, dzeguze, čunčiņš, lakstīgala, baltā cielava, zivju gārnis, melnais un baltais stārķis.

Gauju dēvē par viltīgu upi, jo plūstošo smilšu, atvaru, bedru, atstraukmu, čakārņu un nogrimušo koku dēļ ir bīstama peldētājiem!

Plakāts par Gauju, tās iemītniekiem.
Zīmējumi: Daiga Segliņa

Šis plakāts tika izveidots ar Igaunijas – Latvijas – Krievijas Pārrobežu sadarbības programmas Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros 2007 – 2013. finansiālo atbalstu. Par šī plakāta saturu pilnībā atbild Dabas aizsardzības pārvalde un tas neatspoguļo Programmas, iesaistīto valstu un Eiropas Savienības oficiālo viedokli. **Igaunijas – Latvijas – Krievijas Pārrobežu sadarbības programma** Eiropas kaimiņattiecību un partnerības instrumenta ietvaros 2007–2013 finansiāli atbalsta kopīgus pārrobežu attīstības pasākumus, lai uzlabotu reģiona konkurētspēju, izmantojot tā potenciālu un izdevīgo atrašanās vietu krustcelēs starp ES un Krievijas Federāciju. Programmas mājas lapa: www.estlatrus.eu

Dabas aizsardzības pārvalde Igaunijas - Latvijas - Krievijas Pārrobežu sadarbības programmas projekta „Dabas izglītības sekmēšana - efektīvs līdzeklis sabiedrības dabas apziņas veidošanai” jeb „Cilvēki un daba” ietvaros attīstīja un uzlaboja pieejamo dabas izglītības piedāvājumu. Latvijas reģionos ir izveidoti četri jauni dabas izglītības centri. Katrs no tiem piedāvā dažādas dabas izziņas aktivitātes gan bērniem, gan pieaugušajiem un iepazīstina ar attiecīgās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas dabas daudzveidību. Papildus informācija par projektu un dabas izglītības piedāvājumu: www.daba.gov.lv